

Toeiden van cliënten naar werk of dagbesteding

Een handreiking voor begeleiders

Werk en of dagbesteding is belangrijk in ieders leven. Ook in dat van cliënten. Het geeft structuur aan de dag, het geeft voldoening en het biedt de mogelijkheid andere mensen te ontmoeten en nieuwe vaardigheden te leren.

Als persoonlijk begeleider (PB-er) ben je verantwoordelijk voor de toeleiding van de cliënt naar dagbesteding of werk. Soms is dat een lastige klus.

Deze handreiking geeft jou en de woonbegeleiders een aantal tips om dit op een goede manier te regelen, ook als de cliënt niet gemotiveerd lijkt.

Wat kun je doen?

1. Maak al bij de intake / het startgesprek duidelijk dat, iedere cliënt in principe dagbesteding of werk heeft.
2. Sluit aan bij de cliënt. Vraag wat zijn of haar droombaan is. Vraag ook wat hij/zij graag doet, goed kan of graag wil leren en wat hij of zij lastig vindt. En bespreek wat een eerste haalbare stap zou kunnen zijn op weg naar die droombaan.
3. Wees duidelijk en eerlijk. Bespreek met de cliënt welke eisen er gesteld worden bij betaald werk. Een voordeel van een onbetaalde leerwerkplek kan bijvoorbeeld zijn dat je fouten mag maken zonder dat je uitkering of je werkplek in gevaar komt.
4. Wijs op mogelijkheden en kansen: onderzoeken van je interesses en talenten, nieuwe ervaringen opdoen, leren samenwerken, (vak)vaardigheden leren, aan de toekomst werken, mensen leren kennen, dagritme, etc. De cliënt kan vanuit het LWB eventueel doorstromen naar een (deels) betaalde baan, maar dit hoeft niet.
5. Wil de cliënt direct betaald aan het werk? Meld hem of haar dan aan voor een IPS traject (als er met IPS wordt gewerkt binnen jouw organisatie. Voor de cliënt wordt dan direct een (betaalde) werkplek gezocht, waar hij/zij on the job met intensieve ondersteuning de benodigde vaardigheden leert. Voor informatie over IPS zie www.werkenmetips.nl/wat-is-ips
6. Zorg dat jij en je team regelmatig geïnformeerd worden over de mogelijkheden en de nieuwe ontwikkelingen rond werk en dagbesteding.

Tips bij gebrek aan motivatie of irreële wensen

Wanneer de cliënt specifieke wensen heeft die niet haalbaar lijken (bijv. piloot worden), onderzoek dan wat er aan de hand is. Vraag door en ga na wat de achtergrond van deze wens is en hoe je zoveel mogelijk aan de wens van de cliënt tegemoet kunt komen (bijv. een baan op Schiphol).

In het geval dat de cliënt zijn beperking niet onder ogen lijkt te zien, overweeg dan in samenspraak met een gedragsdeskundige een traject Psycho-educatie. (zie ook www.trajectum.nl/kenniscentrum/wwjk).

Als een cliënt niet gemotiveerd is, zet dan de principes van motiverende gespreksvoering en/of de oplossingsgerichte benadering in. Overweeg de inzet van een ervaringsdeskundige, bv een cliënt die via het LWB een baan heeft gevonden.

Realiseer je dat de stap naar werk of dagbesteding te groot kan zijn en dat er achter onwil ook onvermogen (niet kunnen) of angst (niet aankunnen) kan zitten. Probeer eventuele belemmeringen weg te nemen en regel bijvoorbeeld een geleidelijke opbouw.

Regel dat de cliënt de eerste periode wordt gewekt en/of opgehaald wordt, ga de eerste keren mee en zorg dat de cliënt bij thuiskomst zijn verhaal kwijt kan.

Houd – zeker in de eerste periode – contact met de werkbegeleiders.

Zorg er sowieso voor dat thuisblijven zonder dagbesteding niet aantrekkelijk is.

Werk samen.

1. Zorg ervoor dat al je collega's op de hoogte zijn van de afspraken die je met de cliënt en met de dagbesteding hebt gemaakt. Het is belangrijk dat al je collega's hiernaar handelen en dat jij en je collega's in één oogopslag kunnen zien welke cliënt op welke dagen waar werkt.
2. Zorg dat je de dagbestedingslocatie/werkplek en de naam en gegevens van de werkbegeleider kent, ga erheen, maak kennis en onderhoud het contact door regelmatig even te bellen of op bezoek te gaan.
3. Maak heldere afspraken over eventuele vergoedingen en het moment waarop deze worden uitbetaald. Dit is voor veel cliënten een heel belangrijk onderdeel. Je kunt een overzicht van betaald data opvragen via werk-dagbesteding@cordaan.nl
4. Werk samen met de woonbegeleiders en stem altijd direct af met de dagbesteding/werkplek wanneer cliënt niet wil gaan, te laat vertrekt, een andere vorm van dagbesteding wil of problemen ervaart.
5. Betrek de werkbegeleider bij het MDO. Fysieke aanwezigheid is vaak lastig te regelen, maar door middel van een telefoonverbinding (speaker) of videobellen is het mogelijk dat de begeleider bij (een deel van) het MDO aanwezig is en zijn of haar inbreng kan leveren.